

22 organisationer: Ophavsretten bør være en hjørnesten i regeringsforhandlingerne om kunstig intelligens

15. april 2026

Danmark står midt i en usikker og geopolitisk udfordret tid. Det stiller krav om at styrke de grundlæggende forudsætninger for vores demokrati og sammenhængskraft. Et centralt skridt er at fastlægge klare og ansvarlige rammer for udviklingen af kunstig intelligens.

Det er derfor positivt at se, at kunstig intelligens nu indgår i regeringsforhandlingerne. Vi vil som et bredt udsnit af kulturbranchen minde forhandlerne om, at ophavsretten bør have en helt central placering. For når vores sammenhængskraft bliver truet, er det kunsten, kulturen og det frie ord, der binder os sammen og skaber identitet. Men beskytter vi ikke ophavsretten, er det netop vores sammenhængskraft, der står for skud.

Vi vil gerne understrege, at kunstig intelligens rummer store muligheder for vækst, innovation og samfundsmæssige gevinster. Vi ønsker ikke at bremse udviklingen men at sikre, at AI udvikles ansvarligt og på fair vilkår. Danmark har ikke størrelsen til at dominere det globale AI-marked, men vi råder over det vigtigste råstof for generativ AI: menneskeskabt indhold. Ved at sikre at dette indhold anvendes på licenserede og fair vilkår, kan AI's værdiskabelse bidrage til flere arbejdspladser, øget eksport og stærk kulturel innovation i Danmark og EU.

Men uden ordnede rammer vil kunstig intelligens udhule økonomien bag kunstnerisk, kulturelt og journalistisk indhold. Allerede i dag udnyttes ophavsretligt beskyttet indhold i massiv skala til at træne AI-modeller, til at drive AI-tjenesterne samt i tredjeparters brug af AI-output – oftest uden tilladelse, uden betaling og uden reel gennemsigtighed.

Eller sagt med andre ord: Som det er lige nu, stikker tech-giganterne hænderne i danske kunstneres lommer og hiver pengene direkte over til amerikanske og kinesiske milliardforetagender. Og ikke nok med det, så lader vi deres algoritmer forme fremtidens fortællinger, mens de erstatter dansk indhold.

Den tidligere regering tog vigtige skridt mod en mere balanceret tilgang til kunstig intelligens. Det skete blandt andet gennem nedsættelsen af Erhvervsministeriets ekspertgruppe om tech-giganter, der understregede behovet for at [beskytte ophavsretten](#), samt Kulturministeriets ekspertgruppe om kunstig intelligens og ophavsret, som allerede har udpeget [en række konkrete og anvendelige løsningsveje](#). Det gode arbejde er vigtigt at føre videre i en ny regering. Anbefalingerne viser, at teknologisk innovation og beskyttelsen af rettighedshavere ikke er hinandens modsætninger.

Det står klart, at nationale løsninger ikke er tilstrækkelige. Danmark bør således gå forrest i EU og arbejde for bindende regler, der sikrer reel håndhævelse af ophavsretten, der igen kan føre til aftalemæssige løsninger. Og det bør en regering binde sig til i et regeringsgrundlag.

For udvikling og udbredelse af AI-tjenester forudsætter en effektiv og ensartet overholdelse af danske og europæiske ophavsretsregler samt et velfungerende licenseringsmarked for AI. Blandt andet bør man sikre, at skabere af kunst og kultur får en rimelig andel af værdiskabelsen i hele AI-værdikæden - fra træning af modeller og udbud af AI-tjenester til de økonomiske tab og den markedsudvanding, som AI-output allerede påfører menneskeskabt musik, film, vidensproduktion, kunst og journalistik. Et andet vigtigt element er behovet for effektiv gennemsigtighed. Det indebærer en formodningsregel,

hvor bevisbyrden for, at der ikke er brugt beskyttet indhold, bliver placeret hos AI-tjenesterne. Den tilgang vinder allerede frem i Frankrig, hvor et lovforslag om en formodningsregel netop er vedtaget enstemmigt i Senatet. Der er altså taget skridt i den rigtige retning, men vi er langt fra i mål. Skal dansk og europæisk kultur fortsat være stærk, mangfoldig og bæredygtig, kræver det politisk handling nu.

Vi opfordrer derfor forhandlerne af et nyt regeringsgrundlag til at fortsætte de gode takter fra sidste regeringsperiode og gøre ophavsretten til en ufravigelig hjørnesten i arbejdet med kunstig intelligens. Vi hverken kan eller skal acceptere, at AI-udviklingen forbliver historiens største kunsttyveri, eller at skabelsen af kunst og kultur i fremtiden kastes i hænderne på Big Tech.

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere dialog.

Vi ønsker jer gode og produktive forhandlinger.

Med venlig hilsen

Autor	Lasse Matthiessen	Forperson
Billedkunstnernes Forbund	Marie Thams	Forperson
Brancheforeningen for Film- og Mediekomponister	Halfdan E	Forperson
Dansk Forfatterforening	Anne Sofie Hammer	Forperson
Dansk Journalistforbund - Medier & Kommunikation	Allan Boye Thulstrup	Forperson
Dansk Komponistforening	Juliana Hodgkinson	Forperson
Dansk Kunstnerråd	Søren Bang Jensen	Forperson
Dansk Musikerforbund	Thomas Sandberg	Forperson
Dansk Skuespillerforbund	Benjamin Boe Rasmussen	Forperson
Danske Dramatikere	Andreas Garfield	Forperson
Danske Filminstruktører	Sandra Anne Piras	Sekretariatschef
Danske Forlag	Christine Bødtcher-Hansen	Direktør
Danske Scenografer	Carsten Burke Kristensen	Forperson
Danske Skønlitterære Forfattere	Claus Ankersen	Forperson
Danske Tegneserieskabere	Tatiana Goldberg	Forperson
Film- og TV arbejderforeningen	Rene Høyer Jørgensen	Sekretariatschef
Foreningen af Danske Sceneinstruktører	Lene Skytt	Forperson
Koda	Gorm Arildsen	Direktør
Musikforlæggerne	Ole Dreyer	Bestyrelsesleder
Tekst og Node	Anders Kristian Rasch	Direktør
VISDA	Lars Lindskov	Forperson
W.A.S. Entertainment	Hisham Jacob Maroun	Direktør